

ASIA**Kantelun käsittelyn viipyminen****KANTELU**

Kantelija on arvostellut 6.1.2018 oikeuskanslerille osoittamassaan kantelussa työ- ja elinkeinoministeriötä siitä, ettei hän ollut saanut ratkaisua ministeriölle kesäkuussa 2016 tekemäänsä kanteluun.

SELVITYS

Työ- ja elinkeinoministeriö on antanut kantelun johdosta 23.4.2018 päivätyn selvityksen, jonka liitteenä on ollut jäljennös kantelijan kanteluun 23.4.2018 annetusta ratkaisusta. Selvitys toimitetaan kantelijalle tiedoksi tämän päätöksen liitteenä.

RATKAISU

Perustuslain 108 §:n 1 momentin mukaan oikeuskanslerin tehtävänä on valvoa valtioneuvoston ja tasavallan presidentin virkatointen lainmukaisuutta. Oikeuskanslerin tulee myös valvoa, että tuomioistuimet ja muut viranomaiset sekä virkamiehet, julkisyhteisön työntekijät ja muutkin julkista tehtävää hoitaessaan noudattavat lakia ja täyttävät velvollisuutensa. Tehtäväänsä hoitaessaan oikeuskansleri valvoo perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutumista.

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 4 §:n 1 momentin mukaan oikeuskansleri tutkii kantelun, jos on aihetta epäillä oikeuskanslerin valvontavaltaan kuuluvan henkilön, viranomaisen tai muun yhteisön menetelleen lainvastaisesti tai jättäneen velvollisuutensa täyttämättä taikka jos oikeuskansleri muusta syystä katsoo siihen olevan aihetta. Pykälän 2 momentin mukaan oikeuskansleri ryhtyy hänelle tehdyn kantelun johdosta niihin toimenpiteisiin, joihin hän katsoo olevan aihetta lain noudattamisen, oikeusturvan tai perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisen kannalta. Asiassa hankitaan oikeuskanslerin tarpeelliseksi katsoma selvitys.

Arviointi

Työ- ja elinkeinoministeriö on todennut selvityksessään, että kantelijan kantelukirjoitus, jossa hän arvostelee Pohjois-Pohjanmaan TE-toimiston menettelyä, on saapunut ministeriöön 4.7.2016. Kantelukirjoituksessa on ollut kyse siitä, että kantelijan mukaan hänen Pohjois-Pohjanmaan TE-toimistolle tekemäänsä kantelua vastuuvirkailijansa menettelystä ei ole käsitelty TE-toimistossa asianmukaisesti. Ministeriö on pyytänyt asiasta 30.8.2016 Pohjois-Pohjanmaan TE-toimistolta selvityksen, joka on saapunut ministeriölle 22.9.2016.

Työ- ja elinkeinoministeriön selvityksen mukaan kantelija on tiedustellut kantelunsa käsittelytilannetta ministeriöön 13.1.2017 saapuneella sähköpostilla. Hänen tiedusteluunsa on vastattu sähköpostitse 20.1.2017. Kantelua käsittelevä esittelijä on sähköpostitse antanut aikatauluarvion, jonka mukaan kantelu pyritään käsittelemään helmikuun loppuun 2017 mennessä. Näin ei ole kuitenkaan tapahtunut, ja kantelu on ollut ratkaisematta vielä tammikuussa 2018, jolloin kantelija on kannellut asiasta oikeuskanslerille. Työ- ja elinkeinoministeriö on antanut ratkaisun kantelijan kanteluasiassa 23.4.2018.

Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa viranomaisessa.

Hallintolain 53 b §:n 2 momentin mukaan hallintokantelua käsiteltäessä on noudatettava hyvän hallinnon perusteita ja turvattava niiden henkilöiden oikeudet, joita asia välittömästi koskee. Hallintolain 23 §:n 1 momentin mukaan hallintoasia on käsiteltävä ilman aiheetonta viivytystä.

Työ- ja elinkeinoministeriö toteaa, että kantelu on ollut käsiteltävänä ministeriön työllisyys- ja yrittäjyysosaston rakennetyöttömyys ja toimeentulo -ryhmässä, jossa on ollut vuonna 2017 poikkeuksellisen haastava työtilanne. Vireillä on samanaikaisesti ollut useita kiireellisiä lainsäädäntöhankkeita liittyen muun muassa maakunta- ja kasvupalvelu-uudistusten valmisteluun. Samanaikaisesti alkuvuodesta 2017 ryhmän juristiresurssit vähenivät neljästä henkilötyövuodesta kahteen henkilötyövuoteen virkavapauden ja eläköitymisen myötä. Ryhmän jäljellä olevat juristiresurssit kiinnitettiin täysimääräisesti säädösvalmisteluun, ja muita työtehtäviä jaettiin mahdollisuuksien mukaan muille virkamiehille. Ministeriöön mukaan kantelijan kanteluasia on jäänyt muun työkuorman vuoksi käsittelemättä. Ministeriö pahoittelee asian käsittelyssä tapahtunutta viivettä.

Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan ministeriössä ryhdyttiin jo vuonna 2017 korjaaviin toimenpiteisiin työllisyys- ja yrittäjyysosaston juristi- ja muiden henkilöresurssin lisäämiseksi ja työkuorman vastaamiseksi. Rakennetyöttömyys ja toimeentulo -ryhmässä aloitti uusi hallitussihteeri marraskuussa 2017 ja erityisasiantuntija huhtikuussa 2017. Selvityksessä todetaan, että ministeriön organisaatio uudistui vuoden 2018 alussa ja uuden organisaation valmistelussa pyritään kiinnittämään huomiota muun muassa osastojen ja ryhmien sisäisen työkuorman mahdollisimman tasaiseen jakautumiseen. Alueet ja kasvupalvelut -osastolla, joka jatkossa käsittelee TE-toimistojen toimintaa koskevat kanteluasiat, vireillä olevien kanteluasioiden käsittelyaikoja pyritään jatkossa seuraamaan tarkemmin. Tarkoituksena on, että mikäli käsittelyaika näyttäisi jostain syystä pitkittyvän, asiaan kiinnitetään huomiota joko muistuttamalla asian käsittelijää viivytyksettömästä käsittelystä tai esimerkiksi siirtämällä ruuhkautuneessa työtilanteessa asia toiselle käsittelijälle.

Kantelijan kanteluasian käsittely työ- ja elinkeinoministeriössä kesti lähes 21 kuukautta. Pohjois-Pohjanmaan TE-toimiston selvityksen saavuttua 22.9.2016 ministeriö ei ole tehnyt kante-luasiassa toimenpiteitä ennen kuin oikeuskansleri on pyytänyt asiassa ministeriöltä selvitystä helmikuussa 2018. Selvityksestä ei ole ilmennyt, että kantelijan kantelun käsittely olisi vaatinut tavanomaista suurempaa työmäärää. Viivästys on selvityksen perusteella johtunut ministeriön rakennetyöttömyys ja toimeentulo -ryhmän haastavasta työtilanteesta ja käytettävissä olevien juristiresurssien sitomisesta täysimääräisesti säädösvalmisteluun. Tältä osin totean, että viran-omaisen tulee huolehtia lakisääteisten velvoitteidensa hoitamisesta siten, että resurssien vähäi-syys ei merkityksellisellä tavalla vaikuta perustuslaissa perusoikeutena turvattuun oikeuteen saada asia käsiteltyä ilman aiheetonta viivytystä.

Johtopäätökset ja toimenpiteet

Kantelijan kantelun käsittely työ- ja elinkeinoministeriössä on aiheettomasti viivästynyt. Kiin-nitän työ- ja elinkeinoministeriön huomiota perustuslain 21 §:n 1 momentissa ja hallintolain 23 §:n 1 momentissa säädettyyn velvollisuuteen käsitellä asia ilman aiheetonta viivytystä.

Oikeuskansleri

Tuomas Pöysti

Neuvotteleva virkamies

Johanna Koivisto

OIKEUSKANSLERINVIRASTO
